

den almindelige Forberedelsesexamen som Grundlag for Skolelærereexamen, og som Følge deraf samtidig at uddive de bestaaende Seminarier med een Klasse, saa har jeg gjort det, fordi det er min Overbevisning, at den Klage, man kan stille til den nuværende Skolelærerstand, det er, at de i deres Ungdom, bortset fra, hvad de senere ved Selvstudium kunne have erhvervet, ikke have faaet en saadan almindelig Uddannelse, som det nu er muligt at faae uden sær stor Bekostning og, som jeg derfor ogsaa finder, at det er berettiget fra Statens Side at forebygge; den kan de faae gennem den almindelige Forberedelsesexamen. Det har ikke været min Mening at forbyde mere end 2 Sprog. Det er udtalt i Motiverne. Hvis man var bange for, at en kommende Minister i saa Henseende skulde gaa ud over, hvad her er udtalt, kunde der ikke være Noget i Veien for at sætte den nødvendige Bestemmelse ind i Loven. Naar der er udtalt, at man kunde nøies med eet Sprog, saa skal jeg ikke negte, at det Samme kan siges om de mange Veterinærer, som skulde tage Veterinæreexamen, at de vist kunne nøies med eet Sprog, og ligeledes maaske ogsaa om de danske Jurister. Men det er uheldigt, at have en altfor stor Klasse af forskjellige Examina. Det er naturligt og heldigt at søge at bringe det til, at nogenlunde een Examen kunde være Grundlaget for den mere specielle Uddannelse, som kommer bagefter. Ogsaa hvad dette Spørgsmaal angaar vil det imidlertid findes antydet i Motiverne, at Meningen — eller i alt Fald Haabet — er den, at Undervisningen i et af disse Sprog, som de først have taget Examen i ved Forberedelsesexamen, kan fortsættes i de to næste Aar. Det staar i Motiverne, og derigennem vilde de jo ogsaa faae den fuldige Undervisning i det ene Sprog, som der særlig blev lagt Vægt paa fra det ærede Medlems Side. Naar jeg sagde, at jeg fandt, at denne Vej, jeg her havde valgt, var den heldigste saa hentydede jeg jo til, hvad jeg ogsaa udviklede ved Lovforslagets Forelæggelse, at hvis det ikke lykkes at gennemføre dette Forslag, saa maa jeg gaa den helt modsatte Vej, nemlig om trent fuldstændig at ophæve Forbindelsen imellem den nuværende almindelige Forberedelsesexamen og Skolelærereexamen. Anordningen af 1881 Post 10 har nemlig ganske sikkert havt en høit uheldig Indflydelse i de senere Aar paa Skolelærerruddannelsen. Der er derfor for Ministeriet to Veie at gaa, og deraf var den ene: Ikke at komme frem med Noget paa Rigsdagen, men at blive staaende ved de nuværende treaarige Seminarier og blot ophæve den nævnte Anordnings § 10,

hvorved man jo vilde tvinge Udviklingen tilbage i det gamle Spor. Smidlertid har jeg ikke villet gaa den Vej; i alt Fald vil jeg kun gaa den, forsaavidt jeg bliver nødt til det, fordi jeg som sagt tror, at Skolelærerne gennem den almindelige Forberedelsesexamen vilde faae en nu til Dels manglende Almenuddannelse. Jeg tror, at der er noget Godt og Rigtigt i den Udvikling, der i de senere Aar er begyndt, nemlig, at der er Mange, som vilde gaa Skolelærerveien, der først ønske at tage den almindelige Forberedelsesexamen. Jeg tror i og for sig, at denne Udvikling ikke er uheldig; kun er det uheldigt, at Forholdene nu en Gang ere saa, at de, efter at de have taget denne Examen, ikke have Raad eller vilde give Tid til at gaa tre Aar paa Seminariet, men ved at gaa paa Friseminariet vilde tage Skolelærereexamen paa 1, høist 2 Aar derefter, saa at de ikke faae den virkelige Skolelærerruddannelse, som de sit i gamle Dage. Dette maa man høre fra, det er der ingen Tvivl om. Spørgsmaalet er blot, hvilken Vej man skal gaa. Jeg har da troet og tror endnu, at den egentlige Fremskridtsvej, den Vej, som nærmest gaar i den Retning, som hele Udviklingen gaar, er den, jeg har valgt.

Endnu har jeg kun et Par enkelte Spørgsmaal at omtale. Det ene er Bekostningen ved Lovens Gjennemførelse, men herom tror jeg, at man vil indrømme mig, at hvis man ellers i det Hele taget mener, at den Vej, her slaas ind paa, er den rigtige, er det ikke for dyrt, at Udgifterne vilde blive ca. 30,000 Kr. mere, og saa vidt jeg opfattede det ærede Medlem, som fremhævede, at dette vilde den forøgede Udgift blive, var det heller ikke nogen Indvending, han lagde særlig Vægt paa. — Saa har jeg endelig endnu at omtale § 5, som det ærede Medlem, der først havde Ordet, udtalte sig meget bestemt imod. Ja, jeg vil ikke nægte, at jeg tror, at man kan undvære de nuværende Seminariedirektioner. Jeg tror ikke, at der er nogen Fare ved at afskaffe dem og i Stedet for indføre en af Ministeriet udnævnt Tilsynsmand. Den Fare, som det ærede Medlem omtalte, er i alt Fald meget ringe. Skulde det hændes, at en radikal Undervisningsminister kom til Magten her i Landet, og at en saadan Mand udnævnte en radikal Tilsynsmand, saa vilde det i Sandhed kun lidet nytte, at vedkommende radikale Minister var nødsaget til at høre nævnte Seminariedirektioner; thi hvis han virkelig var af radikale Anskuelser, vilde han sikkerlig tage sin Beslutning uden Hensyn til disse Udtalelser. Jeg tvivler som sagt meget paa, at det har Stort paa sig i konservativ Hen-